

REDACCIO :

Josep PALLACH
32. av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIO :

M. MIQUEL
26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)

Endavant

FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse *Preu de l'exemplar: 20 francs.*

Suscripció l'any: 250 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

LA DICTADURA FERIDA DE MORT

L'acció popular ha desmuntat l'aparell dictatorial. Malgrat les mentides d'Acedo el poble sap el veritable caràcter de les vagues i nega l'espantall «comunista» del Governador. Finalment s'accepten «possibles augments de salaris». Surt una llei sobre «convenis col·lectius», però sense llibertat sindical, sense llibertat política és una mentida més del règim. Els treballadors, els estudiants, tots els ciutadans, estan decidits a menar les accions definitives pel triomf de la Llibertat!

BALANÇ

DE LES VAGUES DE PROTESTA

50.000 vaguistes a Catalunya; 30.000 a Astúries; més de 15.000 a Euzkadi; 5.000 a València. La universitat de Barcelona enterament solidària; les facultats de Medicina de Saragossa, de Sevilla, de Madrid tancades.

Aquest és un balanç sumari de l'acció de protesta del poble durant les darreres diades de març. A Catalunya, l'acció començada a les fàbriques Roca de Gavà, s'extengué ràpidament a diverses empreses del ram de l'aigua, començant per Vicens Illa, i extenent-se després a la metal·lúrgia i al tèxtil. Successivament la Hispano-Olivetti, la E.N.A.S.A., la Maquinista, la S.E.A.T., entraren a la vaga al costat dels obrers de la Philips. I més tard, la casa Bailló, del tèxtil, la S.E.D.A., les empreses Junod manifestaren la seva solidaritat i la seva protesta contra les Llarroeres mesures del governador civil, el tancament de fàbriques, l'ocupació militar dels barris obrers i les notes difamadoras dels diaris controlats per la dictadura.

Ultra les manifestacions de protesta —totes ordenades, sense cap violència, cal fer constar també l'actitud claríssima i sense temor dels obrers expressant constantment les causes de la vaga i dient que no tenien res a veure amb les difamacions del governador Acedo.

Finalment, el 1 d'Abril es publicà una nota — que contradia les afirmacions de la delegació del treball de Barcelona —, autoritzant certes puges de salaris. Els treballadors reclamen ara l'alliberació dels detinguts, el pagament de les hores de treball, l'establiment de salaris justos, l'instauració d'un règim de llibertat.

La protesta constitueix un advertiment definitiu al poder dictatorial que ha demostrat plenament la seva impotència i la seva incapacitat.

SOLIDARITAT

contra la repressió!

Des del primer moment, les notes d'Acedo donaren el to. L'enorme desplegament de forces policiaques, de l'Exèrcit inclús en els barris obrers constituïren una font constant de provocacions. El dilluns, quan l'ambient de vaga general dominava la ciutat, l'ocupació de Sant Andreu, de la Bordeta, Hostafranchs; Clot, Horta, fou completa. El silenci dels obrers fou la resposta, menyspreant la menaça. «Tenen encara la força, però han perdut tota autoritat», aquest fou el sentiment general.

Després, la repressió. Les demandes de reingrés de varis centenars d'obrers foren refusades «d'acord amb les autoritats», condemnant a la misèria les famílies. Les llistes de detinguts començaren a ésser conegudes, de la Maquinista, de la E.N.A.S.A., de la Hispano Olivetti, de Clua, etc., etc. Molts d'enllaços de la C.N.S. dimittiren: els treballadors exigien la llibertat dels detinguts, la readmissió dels despedits, el restabliment de les llibertats... Acedo, com sempre, parlà de «maniobres comunistes», de les quals ell és el millor suport.

Els obrers no han estat batuts. Tenen consciència, al contrari, d'haver obtingut una gran victòria contra el règim, contra les provocacions contra el clima de violència.

La solidaritat internacional ha de jugar i jugarà ràpidament. Solidaritat moral i material per les famílies dels empresonats i dels despedits. Contra la menaça de la S.E.A.T. i altres empreses d'expulsar les famílies dels vaguistes dels allotjaments que ocupen.

La C.I.O.S.L. intervé prop de la O.N.U. Els metal·lúrgics de tot el món afirmen l'ajuda. Totes les classes, tots els ciutadans de Catalunya manifestaran llur solidaritat.

Alliberament dels detinguts! Readmissió dels despedits! Restabliment de les llibertats! Augment dels salaris! Govern provisional i consulta popular!

LA SOLIDARITAT OBRERA INTERNACIONAL

Telegrames de protesta al dictador. Denúncia de la dictadura davant la O.N.U. La C.I.O.S.L. exigeix l'immediat restabliment dels drets dels obrers, l'alliberació dels detinguts. «La C.I.O.S.L. anuncia que farà tot el que estigui al seu abast per a mobilitzar les forces dels treballadors lliures per a ajudar els treballadors i el poble d'Espanya a conquistar la llibertat». Els Sindicats Americans han fet actes de protesta als Estats Units.

A penes es conegueren a l'exterior les noves onades de vagues a la península, la majoria de periòdics de tot el món, de totes les tendències, destinaren les primeres pàgines a comentar els esdeveniments. Tots coincideixen en jutjar l'importància de l'acció obrera i la situació desesperada de la dictadura: el «Times» de Londres, «Le Monde», de París, al costat dels diaris franceses i anglesos, igual que el «New-York Times» amb molts periòdics americans.

El Moviment Socialista de Catalunya a l'Exterior, el P.S.O.E., la U.G.T., la C.N.T., denunciaren ràpidament la repressió franquista. «Le Peuple» de Brussel·les, «Le Populaire» de París, els periòdics socialistes d'Europa publicaren la nostra protesta. Telegrames de solidaritat de la S.F.I.O., del Labour Party, de la Internacional Socialista...

Igualment que les sindicals, manifestant llur solidaritat als treballadors en vaga, els Partits Socialistes i la Internacional han publicat declaracions fent constar la completa solidaritat dels organismes socialistes envers els treballadors i reafirmant llur voluntat de continuar llur acció d'ajuda fins al triomf de la llibertat.

EDITORIAL L'Hora del coratge i de la decisió

Durant un parell de setmanes, els treballadors de Catalunya, frater-nalment units als universitaris, han estat capdavanters de l'immensa protesta popular que ha remogut totes les zones vives de la península. Després d'Àstúries, Euzkadi i València s'han sumat a les manifestacions vauquístiques dels obrers de la nostra terra. Tot el món s'ha fet ressó d'aquesta gesta perquè el món sap l'importància política d'unes vagues que, en altres països, no tindrien altre interès que l'econòmic o social.

El règim de dictadura, en efecte, ha prohibit les vagues. Com ho ha prohibit tot: el dret d'associar-se lliurement, el dret d'escriure i de llegir, el dret d'estudiar i el de guanyar-se honestament la vida treballant en pau amb salaris decents i millorant un patrimoni comú que només la consciència ciutadana i la convivència civil pot fer fructificar. Les vagues de Catalunya, i les manifestacions estudiantils—com les de tota la península—tenen doncs aquest significat: són un clam de protesta contra un règim que ha fracassat totalment en tots els terrenys: econòmic i social, polític i moral. La premsa internacional no s'ha enganyat. Tampoc no s'han errat les guixances europees que festejaven el dictador moribond, i—esperem-ho—ho hauran comprés els governants americans que, amb una política estúpida i barroera, han sostingut fins ara el general Franco amb migrades inyeccions de dòlars i amb abundants visites i missatges d'una amistat que els des-honora.

¿Què passarà ara? El poble ha perdut la por. Els treballadors i els estudiants han combatut i llur acció ha estat seguida amb simpatia per l'immensa majoria dels ciutadans que no poden suportar més les malifetes econòmiques i socials de la Dictadura. Les organitzacions internacionals democràtiques han manifestat llur solidaritat material i moral. Sobretot, a desgrat de l'actitud provocadora del general Acedo, principal propagandista comunista, el poble ha donat una sensació magnífica de maduresa, de serenitat, de coratge i de decisió. Ha refusat les provocacions i ha sostingut el seu dret amb fermesa i sense aldarulls, amb disciplina i unitat.

Cal preguntar-nos: ha estat suficient aquesta lliçó? Hi ha a Espanya forces socials i morals que, malgrat haver sostingut la dictadura, avui saben ja que aquesta és ferida de mort. ¿La por les hauria paralytitzat? Deixaran podrir-se una situació que avui encara pot encarrilar-se per camins de ciutadania i de convivència democràtica? Els burgesos catalans, els grans propietaris de les empreses on s'ha fet vaga, han dimitit llur paper social i polític? Pensen únicament en plaçar capitals a Suïssa o a Andorra? O són capaços d'entendre que encara hi són temps a contribuir a fer de Catalunya i d'Espanya un país civilitzat i europeu, on la gent pugui viure i treballar en pau?

I l'Església, per què ha callat quan havia de parlar i quan alguns dels seus fidels eren empresonats al costat dels altres treballadors? I l'Exèrcit que el ximple de Galinsoga invocava el primer d'abril com a darrer recurs d'un règim que es descomposa—assistirà passiu a la total degradació de la vida social, a la colonització internacional que n'és la conseqüència, encarregant-se de les mesures policiaques que els guardies civils refusen?

Són aquestes les preguntes que es fan avui a Europa els homes de consciència clara que reconeixen que l'exemple de civisme dels obrers és una lliçó i una penyora de futures victòries. L'hora de les decisions s'apropa per a tot-hom. Els socialistes, els demòcrates, els treballadors, no cessarem el nostre combat. Les tasques que ens presenta són enormes; les de la reconstrucció futura no són més petites. Cal redonar als ciutadans el gust i la responsabilitat de la llibertat, esbandir les miasmes totalitàries que els Acedos creen amb el seu desgovern; emprendre aquest gran esforç de millorament social i econòmic que ha de començar per una reforma agrària seriosa i per una reconversió industrial; plantejar el nostre enllaç econòmic i polític amb una Europa que s'està bastint sense nosaltres; utilitzar amb seny l'ajuda exterior, financera i tècnica, que les organitzacions internacionals prometen a un govern democràtic; acreixer ràpidament el nivell de vida del poble i augmentar la riquesa social que és patrimoni de tots.

L'acció que s'ha començat és irreversible: el final es deslluma ja. Però s'avançaria camí si a l'acció popular s'hi sumessin les forces que avui ja saben que la dictadura ha perdut tota viror i s'aguanta per l'inèrcia del nom d'un home que ha estat sempre cruel i incapaç, que avui a més és impotent i no sap com sortir-ne.

Els mesos que vindran seran particularment importants. El poble redirà la seva voluntat pacífica de viure lliure i dignament. Els treballadors i els estudiants reforçaran llurs accions. Precisant clarament els nostres objectius, senyalant les grans línies del programa de reconstrucció del país, les forces democràtiques accelerarem un final que volem pacífic i sense violències. És l'hora del coratge i de les decisions.

Hores crítiques

Les responsabilitats de la Burguesia catalana

Les hores que s'han viscut a Barcelona aquest mes de març ens obliguen a plantejar obertament i públicament una pregunta a una classe social que està representada a Catalunya per una cinquantena de noms coneguts, els quals no poden defugir la resposta.

Què fa la burgesia catalana? Què fan els descendents dels homes que—damunt la suor i el treball dels obrers—però amb propi esforç també, i amb sentit de responsabilitat sovint, contribuïren a bastir l'aparell industrial del nostre poble, que aquestes setmanes ha sentit tota la força conscient i disciplinada dels treballadors?

¿Es cert que aquestes empreses, responsables ja avui de que no existeixi una Banca Catalana (que s'han deixat arrabassar pels apetits centralistes afavorits per la dictadura) ara es preocupen únicament de posar «en seguretat» els capitals obtinguts gràcies als salaris de fam, a les pràctiques monopolístiques que encareixen la producció i empobreixen els petits comerciants, els quals són per altra banda els únics perjudicats per la política de restricció de crèdits de l'equip econòmic de l'OPUS DEI i de Gual Villabí?

¿Es possible donar fe als rumors que parlen de la visita de tres banquers suïssos a Barcelona encarregats d'aquestes operacions, i creure que les corrués de cotxes que portaven els seus ocupants a passar la Setmana Santa a Ginebra transportaven els milions que necessita i necessitarà—la nostra indústria i el nostre comerç?

¿Hem de creure en la definitiva traïció i incapacitat d'una classe social que es fa guardar les espalles per aquest general de sarsuela trista que és el senyor Acedo, i que entretant es dedica a fugir de la crema, sense gosar prendre les seves responsabilitats?

Avui, encara, ens fem aquestes preguntes; voldríem poder donar altres respostes que les que neixen de tants anys de dimissió i de covardia col·lectiva.

Sabem la valor que encara avui tindria, a Catalunya i a tot Espanya, un gest decidit dels homes que són els amos de la riquesa del país. L'actitud del més humil dels treballadors de les seves indústries ha estat una lliçó de civisme i de consciència per aquests homes, durant aquests dies heroics del mes de març. ¿Aquesta lliçó ha estat aprofitada? La resposta ha de venir el més aviat possible.

Els destinataris d'aquestes preguntes tenen uns noms, ben coneguts. El *Marqués de Camps*, primer contribuïent territorial de Catalunya; el senyor *Mateu*, ex-ambaixador que esplaià els seus ocis saludant als delegats de la L.E.C.E.; el senyor *Ripoll*, home d'idees antigament «avançades» principal accionista de la C.R.O.S., que és una empresa on els treballadors són particularment malpaçats; el senyor *Bertran i Güell*, cosí del *comte de Ruiz-nada* i home dels ciments A.S.L.A., on es treballa en condicions higièniques deplorables i es cobren salaris miserables; el senyor *Marçet*, del tèxtil, home important de Sabadell; i el senyor *Muñoz*, amo de la Colonia Güell on viuen els obrers amb salaris de fam; el senyor *Felix Escalas* que a vegades s'atreveix a malparlar del règim, però que oblidia les seves responsabilitats de principal accionista de la Maquinista, del Banc Urquijo i de president de la Cambra d'Indústria; el senyor *Pepe Valls*, la fortuna més grossa edificada després de la guerra; i els senyors *Riciera*, de l'Indústria metal·lúrgica, o *Torras*, del mateix ram que han tingut ocasió de comprovar el coratge i la disciplina dels seus obrers i que en podrien prendre exemple; el senyor *Narcís de Carreras*, de la mutua tèxtil, conseller del Banc Popular de l'Opus Dei i regidor de l'Ajuntament del pobre senyor *Porcioles*; *Piera* del Foment d'Obrers i Construccions, i *Miró i Sans*, del tèxtil, que ha salvat la seva empresa gràcies als socis del «Barça»; el senyor

Ramon Par, del tèxtil, de la Càmera d'Indústria i ben poc defensor dels interessos industrials de Catalunya; els *Hnos Muntel*, del tèxtil, i el senyor *Margarit*, de la Catalana de Gas, lligat al Banc Hispano Americà i que amb la plus valua del gas financia altres serveis; aquest personatge de «toros» que és el senyor *Balañá*, que no en té prou amb el monopoli de les cines i de les curses de braus i que ha creat una veritable cadena de treball esclau llogant homes a les empreses; el gran pirata *Sr. March* que adhuc financia els «economistes distingits» i una mica prudent, amb els resultats dels seus robaris i que a la F.E.C.S.A. paga jornals ben pobres; els «grans» del ciment—*Feliu Criñá* i Grups Bancaris, *Baro de Viña* i *Freixes, Fradera*, de Valcarca i *Molins* i *Molins de Rei*—mestres de les pràctiques monopolístiques, consistents en no augmentar la producció per no fer baixar els preus, obtenint els màxims beneficis amb materials de poca qualitat, i on les condicions de treball (higiene i salaris) són particularment dures; *José Andreu* i *Hermanos*, senyors dels productes farmacèutiques que monopolitzen la producció i la distribució gràcies a una cadena comercial i que són doncs responsables de l'encariment dels productes farmacèutics; *Godó*, l'amo de «La Vanguardia» i del jute espanyol (cordial enemic de *Galinsoga*); la *Família Feliu* del Monopoli del lli... i tants i tants d'altres que no nomenem benefici per a ningú.

Dirigint l'acció popular, les organitzacions obreres democràtiques de l'interior, s'adreçaren al poble de Catalunya

A L'OPINIO

Els partits obrers i organitzacions sindicals democràtiques de Catalunya, davant del vergonyós espectacle d'opresions i coaccions per part de les «autoritats», que ha viscut la ciutat de Barcelona, creuen necessari fer sentir la seva veu, per aclarir el significat autèntic del moviment de protesta pacífica iniciat el dimarts dia 25.

Davant la reiterada inèpcia dels poders públics, per a resoldre els problemes econòmics del país, i encarrilar les justes reivindicacions del món del treball, s'ha manifestat el profund malestar del nostre poble, traduït en una sèrie de vagues que proclamen la desconfiança que es sent en la capacitat dels actuals governants per oferir solucions.

La protesta iniciada el dia 25 de març, fou contestada, pels organismes de govern, amb la clausura de fàbriques, l'empreso-

nament de treballadors, l'acomiadament del personal empleat en les empreses de control estatal, la disposició de la Delegació del Treball prohibint modificar els actuals contractes laborals, i la movilització de tota mena de forces de seguretat, que amb la seva presència a les barrades obreres sembren l'amenaça i la coacció.

Aquestes mesures d'un govern que des-governa, i ignora que governar és abans que res, dialogar amb el poble, han provocat la situació que travessem: 50.000 treballadors en vaga i 400 empresonats.

La solidaritat de la classe treballadora amb els vauquistes i empresonats, en resposta a la provocació d'unes autoritats incompetents i irresponsables, noix del sentiment comú de protesta, i és l'afirmació de la seva vitalitat com a força política i social. No és una maniobra política. És la veu d'un poble que té raons sobrades per demostrar el seu descontent, però que sols pot expressar-lo en la forma que ho ha fet.

Ha arribat l'hora de dir que entre unes marionetes que es diuen autoritats i usen del poder en forma abusiva, i el fantasma del comunisme, hi ha tot un poble que sofreix i espera l'hora que siguin ateses les seves aspiracions.

Enfront d'aquesta situació insostenible, exigim del poder públic, que judiqui la gravetat de la situació, que ningú més que ell ha provocat, i es doni compte de que en aquests moments milers de llars treballadors estan pagant les conseqüències del seu desgovern de vint anys. Es precis per tant que es procedeixi: 1er) A alliberar tots els empresonats; 2) A la reobertura de les fàbriques; 3) A no demanar responsabilitats pels fets d'aquests dies; 4) A abonar les jornades perdudes per culpa de les autoritats i 5) La retirada de la brutal manifestació de forces armades de les barrades obreres.

Sols amb aquestes condicions pot la classe treballadora reemprendre el treball. Però amb això no n'hi ha prou. Exigim també que el clamor popular manifestat en aquestes jornades, tingui el ressó que en justícia li correspon, i que aquells que ocupin o puguin tenir el poder sàpiguen comprendre que ha arribat l'hora de governar d'acord amb els interessos del país i del poble.

Per tant no recomençarà la plena normalitat en el treball mentre subsisteixi la situació creada per el règim actual de govern. Aspirem a viure en un règim democràtic, en el que siguin reconeguts els drets d'expressió, associació i llibertat sindical; que la jornada de 8 hores esdevingui una realitat i l'economia del país participi de les corrents de progrés del món actual.

Sols quan en la nostra Pàtria es respirin els aires de llibertat que vivifiquen Europa, quedarà satisfeta la gran reivindicació del nostre Poble.

Barcelona, abril del 1958.

Uns mots també per les importants empreses estrangeres a Catalunya: La Pirelli, de capital italià, instal·lada a Vilanova, Manresa, Cornellà.

L'Hispano-Olivetti, de Barcelona, igualment italiana.

La S.E.A.T., de la Casa Fiat, italiana. La S.E.D.A., amb important participació holandesa.

Les Potasses de Suria, belgues.

La Fabra i Coats de San Andreu, de capital britànic.

La Casa Philips, holandesa, i la Fibra-Color d'interessos italians barrejats amb els de l'I.N.I...

A totes aquestes empreses els diem que es fan igualment solidàries d'una dimissió col·lectiva que pot ésser particularment greu. I que coneixen perfectament, als països matrius respectius, els drets i els deures del proletariat organitzat en sindicats lliures, que té dret de vaga i d'associació, i comitès d'empresa, i convencions col·lectives... ¿Es que creuen que els obrers de casa nostra són d'una altra mena que els dels seus països? S'equivoquen si ho pensen així. Els treballadors d'Itàlia, de Bèlgica, d'Anglaterra, d'Holanda, coneixen perfectament el que han fet a Barcelona tancant les fàbriques per ordre del governador, amenaçant en llançar les famílies a la misèria perquè feien us d'un dret sagrat a tots els països lliures—només les dictadures comunistes el neguen. I nosaltres exigim que aquestes empreses tractin els treballadors del nostre país, almenys com tracten els dels seus països respectius. Exigim que acceptin també les responsabilitats del moment i que prenguin les decisions que s'imposen, com poden, fer-ho, i que refusin de solidaritzar-se amb els actes d'una dictadura que s'esfondra, si no volen un dia deplorar amargament els errors d'avui sense benefici per a ningú.

L'ACCIO DELS ESTUDIANTS SOCIALISTES A L'EXILI AL COSTAT DELS ESTUDIANTS DE L'INTERIOR

CARLES OSSORIO s'adreça a von Brentano en nom de la F.N.E.C. i de la U.D.E.

En nom de la delegació alemanya de la F.N.E.C., i d'acord també amb la U.D.E., Carles Ossorio ha expressat al ministre d'afers estrangers d'Alemanya el sentiment de protesta dels universitaris pel viatge que actualment realitza a Espanya. «En nom dels estudiants i dels treballadors, que avui lluiten per la llibertat, en nom de tots aquells que combatiren i moriren contra totes les dictadures —siguin del color que siguin— en nom dels empresonats i dels perseguits que lluiten per la democràcia, per la llibertat i pels drets de l'Home... la F.N.E.C. al costat de la U.D.E. ha fet sentir la seva veu.

Una còpia de la lletra de protesta fou enviada al cap del partit socialista alemany, Ollenhauer i al dirigent parlamentari de la minoria socialista, Carlo Schmidt, els quals han fet constar llur solidaritat amb el nostre poble.

EDUARD TELL EDITA EL BUTLLETÍ DE LA F. N. E. C. A L'EXILI

Igualment, continuant la seva tasca de difusió exterior el Butlletí en francès de la F.N.E.C., que a Bèlgica edita la delegació exterior dirigida pel company Tell, ha fet conèixer a tot el món universitari els manifestos i les vagues de protesta dels estudiants de Catalunya i de la resta de la península.

Tell ha publicat igualment diversos articles i notes al «Peuple», diari socialista de Brussel·les, i una interessant intervenció on descriu les dificultats de la lluita i les esperances dels nostres estudiants. Entretant, continua l'esforç de contactes i d'informació de la C.O.S.E.C. i de tots els organismes universitaris internacionals, que segueixen atents l'acció que es desenvolupa a la península, i de la qual els universitaris catalans són capdavanters.

Société Générale d'Impression
Toulouse
Le gérant : A. IBORRA

FA UN ANY...

Ara ha fet un any que els estudiants de Barcelona expressavem durant quatre mesos de anormalitat i de tensió en la vida universitària la nostra afirmació com a generació, la nostra voluntat de vida, i com a condició indispensable, la repulsa i condemna total d'un règim que manté a la joventut en l'ofec material i espiritual.

Enguany els universitaris han afirmat llur fidelitat a l'esprit que ens mogué a expressar públicament nostre posició tal com posa en evidència el manifest de la F.N.E.C.

L'esprit es manté i la consciència de la joventut s'afirma de dia en dia. Pels que en aquella circumstància ens veiem perseguits, empresonats o exiliats, és ocasió de reconfort al veure que el nostre sacrifici no es estèril (com voldia ésser-ho?); és ocasió d'expressió de la solidaritat que un dia ens uní i avui es reafirma crescuda.

Des d'aquí voldria dir, als germans que heu restat a casa, que aquella il·lusió que un dia concebíem, potser inconcreta, d'una forma intuitiva, quasi instintiva, avui a l'exili, en l'ambient de la lliure recerca espiritual, lluny de paisar-se es concretiza, es madura, s'enrobusteix. Voldria dir-vos que l'experiència del món ens dona la raó. Voldria trametre-us el missatge que ens dona Europa, que en dona el món que és el missatge de la llibertat. L'exili ens dol i ens dol sobre tot perquè el nostre lloc de testimoni és al vostre costat. Després d'un any el desitj més fort que ens faria tornar seria per sortir al carrer a cridar: ¡Llibertat! i ara amb la seguretat i l'experiència de que el món, la història, la civilització estan amb nosaltres.

La nostra afirmació com a catalans en aquella ocasió va quedar ben patent. Els fulls i pamflets circulats en català, les cartes al rector amb la reivindicació de la nostra cultura, el Visca Catalunya! que mai no va faltar ho demostren. Però ei que vull dir és que la nostra aliança per a l'acció a tot Espanya amb les forces democràtiques no específicament catalanes no va ésser cap error ni traïció. Encara un cop més us diré, amb la perspectiva de l'exili que en això tenim raó. Primer perquè el nostre mal i el nostre problema immediat és el mateix que sofreix tot el poble espanyol. I després per la convicció, cada dia més fonda, de que una autèntica solució de les aspiracions i llibertats de Catalunya, i per tant del problema espanyol, només pot néixer d'un dialog sinceríssim de la joventut catalana amb les joventuts d'arreu d'Espanya. Que si amb l'Espanya del passat, i menys amb la present, no podem sentir-hi cap mena de lligam, en la Espanya futura hi tenim un gran misatge del món i una gran tasca a fer. Perquè si el misatge del món és avui de llibertat es també de germanor, d'europeisme, d'internacionalisme.

Germans de Catalunya : dels vostres gestes vivim pendents. Només podem dir-vos un mot: Endavant!

Pere CANALS I TOLOSA

RECESSIO o DEPRESSIO

Per M. SERRA I MORET

La gent dels Estats Units i del Canadà es troben justament alarmats pels símptomes de crisi econòmica que es fan cada dia més evidents en aquell món de grans activitats i de creixent prosperitat que és el Nord d'Amèrica. De moment la xifra de parats depassa els 5.200.000 als Estats Units i 400.000 al Canadà.

Hom observa i especula si es tracta del fatal compliment d'aquella llei establerta per Wagemann sobre la periodicitat dels cicles econòmics que tan agudament va estudiar Wesley C. Mitchell i que Leonard P. Ayers va il·lustrar exhaustivament amb les 23 grans depressions hagudes del 1790 fins al 1930. En resum: un període de prosperitat i abundor produeix la saturació i ve un període de contracció i calma seguit d'un altre de depressió i deflació generals fins que renex l'optimisme, l'expansió del crèdit i de la demanda. L'alça de preus i altra vegada la prosperitat.

Dels començos de la revolució industrial i de l'expansió econòmica, aquestes depressions cícliques han causat estralls i no en un país determinat, sinó arreu del món, per l'estreta connexió que guarda l'economia mundial. En els països més pobres i desvalguts, com Espanya, el fenomen resulta més reduït perquè es troben normalment en estat de depressió i de crisi. Però en els països industrials i desenvolupats els efectes són més sensibles i s'observen calamitats com a la dels milions d'obriers sense feina que abans de la darrera guerra mundial hi havia arreu, sobretot als Estats Units, Gran Bretanya i Alemanya. Aleshores, tots els beneficiats de l'alta productivitat i de l'expansió econòmica s'esvaeixen davant la insuficiència de l'estat capitalista per a fer front a la penúria de mitjans a que es veu condemnada una part considerable de la població obrera.

Tots els tractadistes i estudiosos estan d'acord en que el fenomen de les depressions cícliques són malaltia congènita de la societat capitalista i resultat indefugible de la lliure empresa. Alguns consideren que, malgrat aquesta falla,

el regim de lliure empresa és preferible a tot altre i és l'únic que pot portar prosperitat i expansió. De totes maneres, des de la segona guerra mundial el criteri dels economistes s'ha modificat considerablement, no tant per l'exemple de la U.R.S.S. que està molt lluny encara de la saturació, com per la vitalitat que han demostrat els pobles d'occident afectats per les destruccions massives i l'eficàcia dels sistemes de seguretat social, no solament com garantia de constància del relatiu benestar assolit per la classe obrera dels països moderns, sinó com vàlvula anatòmica la funció de la qual és impedir el retrocés de la circulació de líquids. En poques paraules: les concepcions socialistes estan demostrant en les seves aplicacions parcials i fragmentàries que la correcció dels vicis i falles del sistema capitalista, no solament és possible, sinó que pot produir-se en forma evolutiva i indolora amb efectes immediats i positius.

No cal recórrer a dogmàtics ni doctrinaris per averar aquest fet evident per ell mateix. La literatura sobre temes econòmics és cada dia més inclinada a solucions socialistes. Tot just ara, Henri Bartoli, en el seu remarcable llibre «Science économique et travail», parla sense equívocs de substituir el sistema actual que «lliura el treball a la tirania del diner» per un regim «on el treball sigui la categoria dominant en l'aspecte econòmic i social». De fet, no hem inventat gran cosa: el socialisme, com el mateix progrés de l'espècie humana, no és res més que l'anticipació del que serà i que nosaltres hem de veure acomplert en gran part en el nostre poble desgraciat sotmès a la tirania d'un feudalisme primitiu i corromput on encara no es pot parlar de capitalisme, ni de prosperitat ni de depressió, sinó de castes que detenen la riquesa i el poder i d'indigents condemnats a la misèria, a l'esclavatge i a treballs forçats.